

Poëtische ode aan innovatief toezicht

Het Festival Innovatie van Toezicht werd afgesloten door cellist Bart van Rosmalen. Een bevlogen muzikant die de bezoekers in vervoering bracht met zijn spel en woorden. Een poëtische ode aan innovatief toezicht. Hierbij zijn woorden op papier.

Vijf observaties van de dag

Bart van Rosmalen: "Mooi dat dit een festival is. Dan ben ik zeker het feestnummer. Meteen heb ik eenzelfde vraagstuk als de inspectie. Namelijk dat van de verwachtingen. Hoe die te managen. Vanochtend leerde ik dat de inspectie niet voor geluk zorgt. Dat de inspectie er niet is om risico's uit te sluiten: er bestaat geen maakbaarheid van de veiligheid. Dat is het verkeerde gesprek. Daar moeten we samen tegengas aan geven. Zo is het met mij ook. Ik ben niet het feestnummer: geen garantie op plezier en vertier. Dat zullen we samen moeten maken. Ik vertel en speel een paar observaties terug, maar het is aan jullie om die toe te laten en er betekenis aan te geven ze door te laten zingen. Daar ga ik. Het zijn er vijf."

Observatie 1

"Mijn eerste observatie vertrekt bij de omdraaiing die Hans de Boer maakte. Denken vanuit bondgenoten. Hoe je het samen kan doen. De wederkerigheid. Als ik in dat perspectief een instrument zou mogen kiezen dat iets zou zeggen over de rol van de inspecteur, welke zou dat zijn? De cello de basso continuo? Dat is het niet, geen begeleiding en ondersteuning. De piccolo die overal bovenuit kraait? Is het ook niet, veel te solistisch op zichzelf. Het slagwerk dat het ritme bepaalt? Ook niet. Ik denk aan een bijzonder instrument dat je niet vaak hoort. Dat is de 'postiljon d'amour'. Als nu de aandacht zo ligt bij gesprek, bij wijsheid, bij ontmoeting met de ander. Dan wens ik de inspecteur in zijn beroepsbeeld een beetje van de postiljon d'amour."

Observatie 2

"Inspectie is leren - dat stond op een tegeltje. Daar heb ik mijn eigen tegeltje onder gehangen. Sterker nog, ik heb het er aan vastgeplakt: inspectie is 'lang leve het leven lang leren'. Ik moest denken aan de beroemde keizer Marcus Aurelius. Alle macht en gezag had hij in handen. Toen hij zijn boekje 'overpeinzingen' maakte om iets van zijn kennis te delen serveerde hij niet zomaar uit wat hij allemaal wist en hoe het moest. In plaats daarvan maakte hij een hele precieze opsomming wat hij van wie geleerd had. Dat is voor mij een van de krachtigste vragen die je kan stellen. Wat heb je van wie geleerd? De kennis die we vandaag ontwikkelen staat niet op zichzelf maar zit in mensen, in ons. Denk eens terug aan vandaag vanuit die vraag 'wat heb ik van wie geleerd'. Niet alleen wat, maar vooral van wie. Kan in een toevallige ontmoeting zijn of in een sessie of waar dan ook. En laat dan je gedachten verder uitwaaiëren naar je dagelijkse praktijk. Wat heb je van wie geleerd?"

Observatie 3

"Het derde stukje dat ik ga spelen is een improvisatie. Ik probeer iets te spelen dat ik nog nooit gespeeld heb. Daar probeer ik echt mijn best voor te doen. Niet zomaar de gewoonte van mijn handen volgen, maar echt open te staan voor wat er is. Hoe kan je daar nu naar luisteren en kijken, mijn improvisatie? Wat onderzoek ik hiermee? Zie het eens als een balans tussen 'controle en vertrouwen' waar we vanochtend mee bezig waren. Vastzetten en loslaten. Of zie het als een omgang met big data. Hoe

meer de complexiteit van het stukje toeneemt, hoe meer ik moet interpreteren. In improviseren komen ervaringskennis en een springvloed van data bij elkaar. En als derde kan je mijn improvisatie ook zien als een gesprek. Dan ben ik de inspecteur en is de cello de geïnspecteerde die ik probeer zo goed mogelijk aan de praat te krijgen. Kies maar even welke bril je opzet terwijl ik speel. Je mag ook alle brillen afzetten en gewoon luisteren naar wat er gebeurt.”

Observatie 4

“Eén zin van vanochtend laat me maar niet los: ‘Als het stil is in de politiek spreekt daar waardering uit’. Wat ik mooi vind aan die zin is dat de inspectie misschien vandaag dan wel van het festival is, maar over het algemeen geen schreeuwerig volk. Inspectie is net als ik geen feestnummer. Nog zo’n zin: ‘Een incident is altijd gedoe. Dat moet je uitzitten. Niet kleinzerig zijn. Ongenoegen moet ook afgewenteld kunnen worden.’ Blijft bij mij ook hangen: je staat voor je zaak. Krijgt rottigheid over je heen en stilte is je waardering. Dat raakt mij. Dat vak van inspectie, de kwaliteiten ervan, zou ik willen eren door er letterlijk even stil bij te staan. En er een heel stil stukje aan te wijden.”

Observatie 5

“Als dit het festival was met openheid en ontmoeting en zelfs met verwekking van het nieuwe als ik vanochtend goed geluisterd heb, hoe gaan we dan terug naar huis en naar het werk? Gelukkig is de emancipatie van het toezicht voltooid en kunnen we - ik citeer opnieuw - ‘zelfbewust, rolvast en vakbekwaam naar buiten treden’. Dat doen we dan naar die samenleving toe waarin nieuwe vragen, verlangens en waarden naar voren komen. Waarin we lokaal maatwerk leveren, nieuwe coalities maken en die beroemde ‘verbindingen’ leggen waar Ruben Maes een warm gevoel van krijgt en meteen doorvraagt: ‘En hoe dan wel?’ Ik geef je voor dat naar buiten treden nog één metafoor mee. Dat is de urban dance. Ken je wel van die dansers op straat die één voor één een duizelingwekkende move maken. De kring eromheen moedigt aan. Waarom de urban dance. Omdat die draait om die *move* die je zelf maakt. Om de oefening die leidt tot kwaliteit. Om de aanmoediging van de cirkel waar je in werkt. En vanwege de openbaarheid van de straat, de samenleving, de publieke waarden, in het werk dat inspectie heet. Daar is het laatste stukje een ode aan.”